

**R. P. Francisci Svarez Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi; Et In Conimbricensi Academia
Sacrarvm Litterarvm Olim Primarii Professoris Emeriti De
Divina Gratia Pars ...**

Continens Prolegomena sex, & duos priores libros De Necessitate Divinæ
Gratiæ Ad Honesta Opera

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1620

Capvt XV. Quomodo Pelagius quæstionem de gratia simulatè solueret, &
contrarium errorem anathematizaret.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94086](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94086)

† Alias
Int. medi-
cine.
† dictum est his verbis: nostra victoria quo-
nam propria voluntate arma suscipimus,
sicut ē contrario nostrum est, quando vinci-
mur, quoniam armari propria voluntate cō-
templimur.

Et de Apostolo Petro posuit testimoniū,
diuinā nos esse consortes naturā, & syllogis-
mum facere dicitur, quoniam si anima non
potest esse sine peccato; ergo & Deus sub-
iacet peccato, cuius pars, hoc est anima, pec-
cato obnoxia est.

In tertio decimo capitulo dicit. Quoni-
am penitentibus venia non datur secun-
dum gratiam & misericordiam Dei, sed se-
cundum merita, & laborem eorum, per pē-
nitentiam digni fuerint misericordia.

Concilium.
Cap. 19.
Pelagius.
His recitatis Synodus dixit. Quid ad hęc,
quæ lecta sunt capitula, dicit præsens Pela-
gius monachus? Hoc enim reprobatur sancta
Synodus, & sancta Dei Catholica Eccle-
sia. Pelagius respondit: Iterum dico, quia
hęc & secundum ipsorum testimoniū non
sunt mea, pro quibus, vt dixi, satisfactio-
nem non debeo, quæ verò mea esse confes-
sus sum, hęc rectē esse affirmo: quæ au-
tem dixi, non esse mea secundum iudiciū
sanctæ Ecclesiæ reprobatur, anathema dicens
omni contraueniēti sanctæ Catholice Ec-
clesiæ doctrinis. Ego enim in vnus sub-
stantiæ Trinitatem credo, & omnia secun-
dum doctrinam sanctæ Catholice Ec-
clesiæ, si quis verò aliena ab hac sapit, anathe-
ma sit.

Concilium.
Cap. 20.
Synodus dixit. Nūc quoniam, satisfactum
est nobis persecutionibus præsentis Pelagij
monachi, qui quidem pijs doctrinis consen-
tit, contraria verò Ecclesiæ fidei reprobatur, &
anathematizat, communionis Ecclesiæ eum
esse catholicæ confitemur.

C A P V T XIV.

*Minus sincere Pelagium sibi obiectis
satisfecisse.*

Aug.
Cap. 12.
† Alias
Quasi in-
certas.
† Alias
Chilic-
tium.
† Alias
Armen.
Sista sint gesta, quibus amici Pelagij gau-
dent, eum esse purgatum: nos, quoniam
erga se nostram quoque amicitiam, proba-
tis etiam familiaribus epistolis nostris, atque
in hoc iudicio recitatis quas † insertas con-
tinent gesta, satis probare curarunt, salutem
quidem eius in Christo cupimus, & opta-
mus, de ista vero eius purgatione, quæ magis
creditur, quam liquido demonstratur, gau-
dere remere non debemus. Neque hoc di-
cens iudiciū arguo, vel negligentiam, vel
conuentionem, † vel, quod ab eis longe ab-
horre certissimum est, impiorum dogma-
tum conscientiam: sed eorū iudicio pro me-
rito approbato, atque laudato, Pelagius tamen
apud eos, quibus amplius, certiusque † notus

est, non mihi videtur esse purgatus. Ille enim
tanquam de ignoto iudicantes, his præfer-
tim absentibus, qui contra eum libellum de-
derant, hominem quidem diligentius exa-
minare minime potuerunt: hæresim tamen
ipsam, si eorum sequantur iudiciū, qui pro
eius peruersitate certabant, penitus pereme-
runt. Illi autem qui bene sentiunt, quæ Pela-
gius docere consuevit, siue qui eius disputa-
tionibus restiterunt, siue qui ex ipso errore se
liberatos esse gratulantur, quomodo possunt
eum non habere suspectum, quando eius nō
simplicem confessionem præterita errata
damnantem, sed talem defensionem legunt,
quasi nunquam aliter senserit, quā in isto iu-
dicio in eius est responsionibus approba-
tum.

Nam, vt de me ipso potissimum dicam, Cap. 22.
ipsum † absentis à Romæ constituti Pelagij † Alias
nomē cum magna eius laude cognoui. Post-
ea cœpit ad nos fama perferre, quod aduer-
sus Dei gratiam disputaret, quod licet dolo-
rem, & ab eis mihi diceretur, quibus crede-
rem, ab ipso tamen tale aliquid, vel in eius a-
liquo libro nosse cupiebam, vt si inciperem
redarguere, negare non posset. Postea verò,
quam in Africam venit, me absente, nostro,
id est, Hypponenſi littore exceptus est, vbi o-
mnino, sicut † comperi, à nostris, nihil ab ali-
quo huiusmodi auditum est, quia & citius, † Alias
quam putabatur, inde profectus est. Postmo-
dum eius faciem Carthagine, quantum re-
colo, semel, vel iterum vidi, quādo circa col-
lationis, quam cum hæreticis Donatistis ha-
bituri eramus, occupatissimus fui. Ille verò
etiam ad transmarina properauit. Interea
per ora eorum, qui eius discipuli ferebantur,
dogmata ista feruebant; ita vt Cœlestius ad
Ecclesiasticū iudiciū perueniret, & repor-
taret dignam sua peruersitate sententiam.
Salubrius sanè aduersus eos agi putabamus,
si hominum nominibus tacitis, ipsi refuta-
rentur, & redarguerentur errores, atque ita
metu potius Ecclesiastici iudicii corrigeren-
tur homines, quam ipso iudicio punirentur.
Nec libris igitur aduersus mala illa differere,
nec popularibus tractatibus cessabamus.

C A P V T XV.

*Quo modo Pelagius questionem de gratia simulatē
solueret, & contrarium errorem anathe-
matizaret.*

Cap. 23.
CVM verò mihi etiam liber ille datus es-
set à seruis Dei bonis, & honestis viris Ti-
masio, † & Iacobo, vbi apertissime Pelagius † Timasio
obiecta sibi à se ipso, tanquā ab aduersario, vn-
de iam grandi inuidia laborabat, de Dei gra-
tia questionem, non aliter sibi soluere visus
est, nisi vt naturam cum libero arbitrio cōdi-
tam

† Aliās tam Dei diceret gratiā aliquando id, † quod
 idq. tenuit. tenuit, nec aperte ei coniungens legis adiutorium, vel remissionem etiam peccatorum. Tum verò sine vlla dubitatione mihi claruit, quam esset Christianæ salutis venenum illius peruersitatis inimicum, nec sic tamen operi meo, quo eundem librum refelli, Pelagij nomen inserui, facilius me existimans profuturum, si seruata amicitia, adhuc eius verecundia parceret, cum † literis iam parcere † non deberem. Hinc est, quod nunc moleste fero, in hoc iudicio dixisse illum quodam loco: anathematizo illos, qui sic tenent, aut aliquando tenuerunt: suffecerat dicere, qui sic tenent, vt eum crederemus esse correctum: cum verò addidit, aut aliquando tenuerunt: primum quam iniuste damnare immeritos ausus est, qui illo, qui siue alijs, siue ipso doctore, didicerant, errore caruerunt. Deinde quis eorum, qui eum ista non solum aliquando tenuisse, verum etiam docuisse nouerūt, non immerito suspicetur, simulatē anathematizasse, qui hęc tenent, cum eodem modo anathematizare non dubitauit, qui hęc aliquando tenuerunt, in quibus eum ipsum recordabantur magistrum? Ecce (vt alios taceam) Timasium, & Iacobum, quibus oculis, qua fronte cōspiciet suos, aut dilectores, aut aliquando discipulos, ad quos librum a scripti, vbi libro eius respondi. Qui certē quemadmodum mihi rescripserint, tacendum, & prætereundum non putauit, sed exemplum literatum subter annexi.

CAPVT XVI.

Epistola Timasij, & Iacobi ad Augustinum.

Cap. 24.

Domino verē beatissimo, & meritō venerabili Patri Episcopo Augustino, Timasius, & Iacobus in Domino salutem. Ita nos refecit, & recreauit gratia Dei ministrata per verbum tuum, vt prorsus Germane dicamus; *Misit verbum suum, & sanauit eos.* Domine beatissime, & merito venerabilis Pater, Sanē ea diligentia ventilasse sanctitatem tuam textum eiusdem libelli reperimus, vt ad singulos apices responsa debita † stupeamus, siue in his, quæ refutate, detestari, ac fugere deceat Christianum, siue in illis, in quibus non satis inuenitur errasse, quanuis nescio, qua calliditate in ipsis quoque gratiam Dei credidit supprimendam. Sed vnum est, quod nos in tanto beneficio afficit, a quia tarde hoc tam præclarum gratiæ Dei munus effulsit. Siquidem contingit, absentes fieri quosdam, quorum cœcitati tam perspicua veritatis illustratio deberetur: ad quos etsi tardius, non diffidimus, propitio Deo eandem gratiam peruenire, qui vult omnes homines saluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. Nos

† Aliās reddita.

a vtique dolore, vel fortē, affligit.

verò etsi olim spiritu charitatis, † qui in te † Aliās est, docti, subiectionem eius abiecerimus erroris, in hoc etiam nūc gratias agimus, quod hęc, quæ ante credidimus, nunc alijs aperire didicimus, viam felicitatis vberiore sanctitatis tuæ sermone pandente. † Et alia manu, † Aliās incolumen beatitudinem tuam, nostrique memorem misericordia Dei nostri clarificet in æternum.

CAPVT XVII.

Pelagium urget, vt ex corde respiscat.

Si ergo & iste confiteatur, ita in hoc errore se fuisse aliquando, vt hominem præoccupatum, sed nunc anathematizare, qui hęc tenet, quisque ei non gratularetur, tenente iam illo viam veritatis, ipse amitteret viscera charitatis. Nunc verò parum est, quod se nō confessus est ab ea peste liberatum, sed anathematizauit insuper liberatos, qui eum sic diligunt, vt etiam ipsum cupiant liberari, in quibus & isti sunt, qui beneuolentiam suam erga illum significauerunt, his ad me datis literis suis. Nam & ipsum cegebant, cum dicerent, hoc se affici, quod tardē illum librum scripserim. Siquidem contingit, inquit, absentes fieri quosdam, quorum cœcitati ista tam perspicua veritatis illustratio deberetur, ad quos & si tardius inquit, non diffidimus, propitio Deo, eandem gratiam peruenire. Nomen quippe, vel nomina ipsi quoque adhuc tacenda putauerunt, vt viuente amicitia error potius moreretur amicorum.

Cap. 25.

At nunc si Pelagius Deum cogitat, si non est ingratus eius misericordiæ, qui eum ad Episcoporum iudicium propterea produxit, vt hęc anathemata defendere postea nō auderet, iamque detestanda, & abijcienda cognosceret, gratius accipiet literas nostras, quando expressio nomine vlcus sanandum potius aperimus, quam illas vbi cum dolore † facere timeremus, tumorem, quod nos pœnitet, augebamus. Si autem mihi fuerit iratus, quam inique irascatur, attendat, & vt vincat iram tandem aliquando Dei postulet gratiam, quam in hoc iudicio confessus est, singulis nostris adibus necessariam, vt veram consequatur illo adiuuante victoriam. Quid enim ei profunt tantæ eius laudes in epistolis Episcoporum, quas pro se commemorandas, vel etiam legendas, atque allegandas putauit, quasi cum † hęc peruersa sentiret, † omnes, qui vehementes, & quodammodo ardentes ad bonam vitam exhortationes eius audiebant, facile scire potuerunt. †

† Aliās Dolorem.

† Aliās Eum. † Aliās Sentire.

† Aliās. potuerunt.

CAPVT